

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Ιεραρχική Προσφυγή Αρ. 85/2008

Μεταξύ:

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΡΤΟΠΟΙΩΝ ΛΤΔ

Αιτητών

v.

Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών
και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας
του Υπουργείου Υγείας

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

κ. Ζαχαρίας Τουλούρας, Πρόεδρος
κ. Άγγελος Αγγελίδης, Μέλος
κ. Ανδρέας Χριστοφή, Μέλος
κ. Νίκος Πιττοκοπίτης, Μέλος
κ. Ιωσήφ Ιωσηφίδης, Μέλος

Αιτούντες:

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΡΤΟΠΟΙΩΝ ΛΤΔ
Αντιπροσωπεύθηκε από την:
κα Μαρία Σιώλου, Γραμματέα αιτούσας εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας
του Υπουργείου Υγείας
Αντιπροσωπεύθηκε από τους:
1. Δρ. Ανδρέα Γεωργίου, Πρώτο Ιατρικό Λειτουργό
Προϊστάμενο Τομέα Προσφορών
2. κα Κατερίνα Λαμπράκη, Ανώτερη Νοσηλευτική Λειτουργό

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 30 Δεκεμβρίου, 2008

Α Π Ο Φ Α Σ Η

A. Με την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή οι Αιτητές προσβάλλουν την απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής (Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας), να απορρίψει την προσφορά τους αναφορικά με το διαγωνισμό αρ. Σ.Υ. 20/08 σε σχέση με την προμήθεια τροφίμων (είδη αρτοποιειών, φρέσκο κρέας, πουλερικά και αυγά, κατεψυγμένα κρέατα και ψάρια, είδη υπεραγορών, γαλακτοκομικά προϊόντα, φρέσκα φρούτα και λαχανικά κ.τ.λ.) για τα Κρατικά Νοσηλευτήρια.

B. Περιληπτικά τα γεγονότα της υπόθεσης είναι τα ακόλουθα:

1. Η δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού έγινε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις **30.5.2008**. Η διαδικασία ήταν ανοικτή και κριτήριο ανάθεσης η χαμηλότερη τιμή εντός προδιαγραφών για κάθε είδος ξεχωριστά.
2. Η τελευταία ημερομηνία υποβολής των προσφορών καθορίστηκε στις **25.7.2008**. Στις **21.7.2008** οι Αιτητές υπέβαλαν προσφορά για τα είδη αρτοποιειών.
3. Στις **22.9.2008** η εξαμελής Επιτροπή Αξιολόγησης ετοίμασε την Έκθεσή της. Αναφορικά με τους Αιτητές που έλαβαν τον αύξοντα αριθμό **T9**. Η έκθεση αναφέρει τα εξής:

«ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Οι προσφορές των προσφοροδοτών T4, T8, **T9** και T12 δεν ικανοποιούν πλήρως τα σημεία του εντύπου διαχειριστικής συμμόρφωσης και δεν είναι αποδεκτές για περαιτέρω αξιολόγηση.

Συγκεκριμένα η εταιρεία: .....

(α) .....

(β) .....

(γ) **T9** Παγκύπρια Εταιρεία Αρτοποιιών Λτδ.

Η προσφορά από την εταιρεία **T9** θεωρείται εκτός προδιαγραφών γιατί δεν υπάρχει ποσό στο Έντυπο Προσφοράς.»

4. Στις **13.10.2008** η Αναθέτουσα Αρχή πληροφόρησε τους Αιτητές την απόφασή της αναφέροντας τα εξής: «**η δική σας προσφορά δεν έχει επιλεγεί γιατί δεν πληρούσε τα σημεία του Εντύπου Διαχειριστικής Συμμόρφωσης. Συγκεκριμένα δεν είναι πλήρως συμπληρωμένο το Έντυπο Προσφοράς (Παράρτημα Ι) σύμφωνα με τον όρο 9 στα έγγραφα του διαγωνισμού.**»
5. Στις **14.10.2008** οι Αιτητές με επιστολή τους προς την Αναθέτουσα Αρχή εξέφρασαν την πρόθεσή τους να ασκήσουν Ιεραρχική Προσφυγή με κοινοποίηση στην Αρμόδια Αρχή (Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας) αναφέροντας παράλληλα τους λόγους της διαφωνίας τους με την απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής.
6. Στις **24.10.2008** οι Αιτητές κατεχώρησαν την παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή.

Γ. Οι λόγοι που στηρίζουν οι Αιτητές την Προσφυγή τους είναι οι ακόλουθοι:

1. Εκ παραδρομής δεν έχει συμπληρωθεί το συνολικό ποσό, €366.181,50 στο συγκεκριμένο Παράρτημα 1.
2. Το συνολικό ποσό της προσφοράς, €366.181,50 αν και εκ παραδρομής δεν είναι σημειωμένο στο Παράρτημα 1, εντούτοις περιγράφεται στα αναλυτικά έντυπα, καθώς επίσης τεκμαίρεται από το ποσό της εγγυητικής επιστολής €36.618,15, που είναι το 10% της συνολικής αξίας της προσφοράς όπως απαιτούσαν οι όροι του διαγωνισμού.
3. Θεωρούμε ότι οι ουσιαστικοί λόγοι, όροι και προϋποθέσεις της προσφοράς έχουν τηρηθεί.
4. Θεωρούμε ότι η παράλειψη γραφής του συνολικού ποσού της προσφοράς στο Παράρτημα 1, η οποία οφείλεται σε τυπογραφική αβλεψία, δεν αποτελεί ουσιώδη έλλειψη στοιχείου, εξαιτίας της οποίας η Επιτροπή Αξιολόγησης εστερήθη της σωστής και εμπειριστατωμένης πληροφόρησης και επομένως δυνατότητας να αξιολογήσει την προσφορά μας.

Δ. Η Αναθέτουσα Αρχή απέρριψε τους πιο πάνω ισχυρισμούς και απάντησε τα εξής:

1. Το Έντυπο Προσφοράς (Παράρτημα 1) είναι ένα από τα ουσιαστικά έγγραφα του διαγωνισμού και το αναγραφόμενο σε αυτό συνολικό ποσό από τους

προσφοροδότες είναι δεσμευτικό και αυτό προκύπτει από τη σχετική διατύπωση της παραγράφου 1 του εντύπου που λέει τα εξής:

«1) Αφού μελετήσαμε τους όρους και προδιαγραφές των εγγράφων Προσφοράς και αφού έχω/μεν αποκτήσει πλήρη αντίληψη του αντικειμένου συμφωνώ/με να προμηθεύσω/με σύμφωνα με τους όρους και προδιαγραφές των εγγράφων της προσφοράς τις προμήθειες που φαίνονται στο ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ στο συνολικό ποσό των ..... συν ΦΠΑ.»

2. Πέραν τούτου, δόθηκε στους προσφοροδότες με τα έγγραφα του διαγωνισμού σχετική επιστολή με επισημάνσεις για αποφυγή συγκεκριμένων λαθών κατά τη συμπλήρωση των εγγράφων της προσφοράς. Μεταξύ των επισημάνσεων ήταν και η ακόλουθη:

*«2) Πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένο το **ΕΝΤΥΠΟ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ** με τη συνολική τιμή της προσφοράς **ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ ΚΑΙ ΥΠΟΓΡΑΜΜΕΝΗ** (τα κεφαλαία και ο τονισμός ήταν της ίδιας της επιστολής).»*

3. Επειδή το Έντυπο Προσφοράς δεν ήταν συμπληρωμένο σύμφωνα με τον όρο 9 των όρων του διαγωνισμού, η προσφορά των Αιτητών δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Έντυπο Διαχειριστικής Συμμόρφωσης και γι' αυτό δεν έγινε αποδεκτή για περαιτέρω αξιολόγηση.

Ε. Αφού ακούσαμε τους ισχυρισμούς και τα επιχειρήματα των δύο πλευρών αλλά και από τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου καταλήγουμε στα ακόλουθα:

1. Είναι παραδεκτό γεγονός ότι οι Αιτητές δεν ανέγραψαν το προσφερόμενο απ' αυτούς ποσό στο Έντυπο Προσφοράς (Παράρτημα 1).

Το Έγγραφο Προσφοράς είναι από τα βασικότερα έγγραφα στους Δημόσιους Διαγωνισμούς, γιατί με αυτό οι προσφέροντες (προσφοροδότες) δεσμεύονται για το προσφερόμενο από αυτούς ποσό. Σε κανένα άλλο έγγραφο του διαγωνισμού δεν υπάρχει ρητή νομική δέσμευση του προσφοροδότη για το

προσφερόμενο ποσό, εξ ου και η μεγάλη σημασία της αναγραφής του προσφερόμενου ποσού από τους προσφοροδότες στο Έντυπο Προσφοράς (Παράρτημα 1). Σχετική είναι και η παράγραφος 5 του Εντύπου Προσφοράς που αναφέρει τα εξής:

«Μέχρι να ετοιμαστεί και υπογραφεί επίσημη συμφωνία η προσφορά μας αυτή μαζί με τη γραπτή αποδοχή σας θα αποτελούν δεσμευτικό συμβόλαιο μεταξύ μας.»

Αφού δεν αναγράφεται το ποσό της προσφοράς από τους Αιτητές δεν υπάρχει οποιαδήποτε νομική δέσμευση εκ μέρους τους για συγκεκριμένο ποσό.

2. Πέραν τούτου, στους όρους του διαγωνισμού, στον **όρο 9**, με τίτλο **ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ**, αναφέρονται τα εξής:

«Η προσφορά πρέπει να συνάδει με τις απαιτήσεις των παρόντων εγγράφων του διαγωνισμού και να περιλαμβάνει τα πιο κάτω έγγραφα:

[.....]

Τα έντυπα προσφοράς Παράρτημα 1 και το Αναλυτικό Έντυπο Προσφοράς Παράρτημα 1^α πλήρως συμπληρωμένα και υπογραμμένα.

3. Επίσης, η Αναθέτουσα Αρχή χωρίς να έχει οποιαδήποτε νομική υποχρέωση, ετοίμασε επιπλέον οδηγίες με επισημάνσεις για αποφυγή λαθών από τους προσφοροδότες τις οποίες παρέλαβαν όλοι οι συμμετέχοντες μαζί με τα έγγραφα του διαγωνισμού. Μεταξύ των επισημάνσεων της Αναθέτουσας Αρχής, που αναφορά γίνεται και πιο πάνω, ήταν το εξής:

*«2) Πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένο το **ΕΝΤΥΠΟ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ** με τη συνολική τιμή της προσφοράς **ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ ΚΑΙ ΥΠΟΓΡΑΜΜΕΝΗ.**»*

4. Η μη συμπλήρωση ή αναγραφή του προσφερόμενου ποσού από τους Αιτητές αποτελεί παράβαση ουσιώδους όρου του διαγωνισμού και συγκεκριμένα του όρου 9 που απαιτεί όπως το Έντυπο Προσφοράς (Παράρτημα 1) να είναι πλήρως συμπληρωμένο.
5. Η μη αναγραφή του προσφερομένου ποσού στο συγκεκριμένο έντυπο καθιστά εξ' υπαρχής την προσφορά άκυρη και ορθά η Αναθέτουσα Αρχή δεν προχώρησε στην αξιολόγηση της και την απέρριψε.
6. Είναι πάγια νομολογημένη αρχή ότι απόκλιση από ουσιώδεις όρους των προσφορών καθιστά την προσφορά άκυρη. Προσφορά η οποία δεν πληροί και δεν ανταποκρίνεται σε ουσιώδη όρο του διαγωνισμού (**όπως ο όρος 9 του παρόντος διαγωνισμού**) είναι άκυρη και κατ' επέκταση δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εξέτασης. Συμμόρφωση προς τις ουσιώδεις πρόνοιες του διαγωνισμού αποτελεί προϋπόθεση για τη συμμετοχή σε αυτόν (**Tamassos Tobacco Suppliers and Co. v. Δημοκρατίας [1992] 3 A.A.Δ. 60 (ολ.)**).

Ενόψει των πιο πάνω κρίνουμε ότι η παρούσα Ιεραρχική Προσφυγή είναι αβάσιμη και ως εκ τούτου η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχή επικυρώνεται.